

Amikor az iratok hivatalosan elkallódnak

Romániában született, Romániában katonáskodott, Romániában fizetett adót és mégsem lehet román állampolgár

Miért szükséges az állampolgársági törvény revíziója

Resica, nov. 21.

Komlósi Pál huszonnyolc éves, nős, bádgos. Az állampolgárságért való jelentkezéskor a resicai városházán beadott iratai átmenetileg az egyik városi irnok mulasztásából elkallódtak. Emiatt még mindig nincsen meg az állampolgársága, kárváriát kell járnia és egy csomó pénzt kiadnia, hogy az ügye végre rendbe jöjjön.

Komlósi Pál 1898-ban román területen született, Magyarországon. Apja, nagyapja is ott éltek. 1920-ban besorozták katonának és a 94. számú román gyalogezredhez vonult be. Később ettől az ezredtől áthelyezték Bukarestbe a hadügyminiszterium nyomdájába. 1922. évi január elsején leszerelt és miután rövid ideig tartózkodott odahaza Magyarországon, ahol munkába állott. 1922. évi január 23-án Magyarországon község kijelentési bárcájával jelentkezett a resicai népesedési hivatalnál. Csendben dolgozott, közben megnősült. Mikor elkövetkezett az idő, amelyben a hatóságok felszólították az ország lakosságát, hogy jelentkezzen az állampolgárokról készítendő listára. Komlósi Pál is összeszedte a maga iratait és felvitte azokat a városházára. Az iratokat átvették és elismerést adtak azokról.

Resicára ment,

ahol munkába állott. 1922. évi január 23-án Magyarországon község kijelentési bárcájával jelentkezett a resicai népesedési hivatalnál. Csendben dolgozott, közben megnősült. Mikor elkövetkezett az idő, amelyben a hatóságok felszólították az ország lakosságát, hogy jelentkezzen az állampolgárokról készítendő listára. Komlósi Pál is összeszedte a maga iratait és felvitte azokat a városházára. Az iratokat átvették és elismerést adtak azokról.

Néhány hét után Komlósi Pál elment a városházára, hogy megtudja, miként áll állampolgárságának az ügye. A hivatalnok, aki ezekkel a dolgokkal foglalkozott, így nyugtatta meg:

—Nincsen semmi baj. Természetes, hogy maga

román állampolgár,

hiszen román területen született és a román hadseregben is szolgált.

Komlósi Pál megnyugvással fogadta ezt a kijelentést és abban a biztos tudatban, hogy állampolgársága rendben van, nem érdeklődött többé a városházán. És talán máig sem tudná, hogy nincsen fölveve az állampolgárok jegyzékébe, ha közbe nem jött volna a Resicai Magyar Olvasókör ügye. Mint ismeretes, a Déli Hírlap egy év előtti cikkeiből, a Resicai Magyar Olvasókört az akkori resicai szigurancafőnök érthetetlen és eddig sem kiderített okokból bezáratta és működését felfüggesztette. Hónapokig tartó

utánjárásba került,

amíg az olvasókör visszakapta működési jogát és jogi személyiségét is megadták. Minthogy az alapszabályok előírják, hogy az olvasókör tagjai csak román állampolgárok lehetnek, az elnökség felszólította tagjait, hogy ezt mutassák ki. Komlósi Pál is felment a városházára és kérte állampolgársági igazolványát. És akkor kiderült, hogy a hivatanokok előző megnyugtató kijelentései dacára sincsen felveve. Zipfel János főjegyző és Baia Trajan jegyző maguk is érthetetlennek

találták, hogy Komlósi, aki román területen született és román katona volt, nem lenne román állampolgár és ennek a rejtélynek a megfejtése céljából be akartak tekinteni irataiba. És akkor kiderült, hogy az iratok

nincsenek sehol,

A főjegyző és a jegyző nem nyugodtak bele abba, hogy az iratok nincsenek meg és kiadták a szigorú utasítást, hogy elő kell azokat keríteni. Két napi szorgos kutatás után végre megtalálták az iratesomót, melyet az egyik irnok annak idején tévedésből olyan fiókba dobott, ahol elkallódtak. Érdekes, hogy az iratesomó felzetén kék ceruzával vastagon ez a szó állott felírva: „da”. Zipfel János főjegyző megmagyarázta annak értelmét:

— Annak idején, amikor a jelentkezőtől az iratokat átvettük, hogy aztán megkönnyítsük a munkánkat, az okmányok átnézése után azokra menten rávezettük, hogy az illető felvehető-e, vagy sem. A „da” azt jelentette, hogy felvehető, a „nu” pedig azt, hogy nem. Komlósi Pál állampolgársága előtt tehát

nem állott akadály.

Az iratok tehát megkerültek, de a város önhatalmulag most már nem vehette föl az állampolgárok könyvébe.

A halhatatlanság nyolc szerény sora jutott csak Pogány Lászlónak, a Kamatipura című tárca szerkesztőjének a legújabb irodalmi lekszikonban néhai Szentkláray Jenő dr., a Tudományos Akadémia tagjának négy sorával szemben

Temesvár, nov. 21.

Nagyalaku, ezerkétszázhuszonnégy oldalra terjedő, apró betűvel sűrűn telenyomatott könyv fekszik előttem. A címe: Irodalmi lekszikon. Szerkesztette Benedek Marcell, kiadta Győző Andor. A lekszikon szerkesztője azt a célt tűzte ki maga elé, hogy más nemzetek íróin kívül elsősorban azokat sorakoztassa fel, akik magyarul írnak, magyar nyelven művelik az irodalmat és lehetőleg mindazokat, akiknek már könyvük jelent meg. Nehéz feladat volt, mert rengeteg adatot kellett összegyűjteni. Ezen adatgyűjtés természetesen nem történhetik másként, minthogy a szerkesztő az egyes városokban megkért hozzáértő embereket, hogy az ottani írókra vonatkozó adatokat küldjék be. Nem tudom, hogy Temesvárott ki végezte ezt a munkát, annyi bizonyos azonban, hogy az adatok gyűjtése és beszolgáltatása nem történt

egészen becsületesen,

vagy mondjuk az ügyhöz méltó komolysággal és elfogulatlansággal. Hogy miért? Erre a feleletet maga a mű adja meg.

Ir Szabolcska Mihályról, Endre Károlyról, Uhlyárik Béláról, Jörgné Draskóczy Ilmáról, Jánosy Dezsőről, Bach Gyula is kap két sort, de viszont az írók sorába emeli Asztalos Sándort is. Nem írja ugyan meg, hogy a kolozsvári Gyilkos című lapnak munkatársa volt és egynehány más laphoz való viszonyát sem említi meg. Ellenben megírja róla a következőket: 1918-ban a nagyváradi Munkásújság szerkesztője. Novellái, versei Nagyváradon, Kolozsvárott és Temesvárott jelentek meg.

Kérvény kíséretében tehát betérjesszették Komlósi Pál iratait a temesvári ítéltáblához. A tábla azonban a kérvényt elutasította azzal az indoklással, hogy Komlósi elkésve terjesztette be kérelmét. Ez az indoklás abban található magyarázatát, hogy Resica város valószínűleg nem vezette rá a kérvényt, hogy az iratok a kellő időben beadattak ugyan, de az egyik irnok mulasztásából elheverődtek.

Komlósinak most azt a tanácsot adták, hogy kérelmezze honosítását: mondjon le minden más állampolgárságról. Ez ugyan különös, mert Komlósi

sohasem optált

egyetlen külföldi állam javára sem, de ügyének rendezése végett ezt is megtegte volna. Azonban valósággal elképedt, mikor megtudta, hogy ez a honosítási kérelem milyen horribilis költségekkel van egybekötve. Most aztán teljesen tanácstalanul áll. Ki fogja az ügyét rendbehozni? Leghelyesebb lenne, ha Resica város vezetősége beadványt intézne a belügyminiszterhez és feltárná a való tényállást és rámutatna arra, hogy Komlósi joga dacára saját hibáján kívül nem jutott állampolgársághoz.

Kubán Endre.

1924. évi február óta a Temesvári Hírlap szerkesztője. Itt

egy kis tévedés

van. Asztalos tudtunkkal később került a Temesvári Hírlaphoz, hónapokkal azután, hogy a Malomszövetség megboldogult és vele együtt Asztalos ottani titkársága. Erről a listirodalomról a lekszikon ugyan nem tesz említést, de bizonyára titokban ezek az érdemek is hozzájárultak, hogy bekerült a magyar írók Pantheonjába.

Jellemzőbb azonban az, hogy kik nincsenek benne a lekszikonban. Berkesi István, a Bácság egyik irodalmilag legtermékenyebb történésze, hiányzik a lekszikonból. Nincsen a kötetben Kubán Endre sem, aki Kóro Pál néven is számos verset írt, novelláinak száma is nagy, Romániában pedig a gyermekirodalom ismert művelője, négy önálló kötete is jelent meg. Kozmuth Artúr, Ormos Iván szintén hiányzanak a kötetből. Sztura Szilárdot is

egyszerűen elsikkasztja.

Igaz, hogy csak az Arany János Társaságnak, a Társadalomtudományi Társaságnak volt elnöke, aki a társaság évkönyveit szerkesztette és két kötet önálló esztétikai dolgozatát is kiadta.

Mindenért pótol azonban az, hogy benne van Pogány László, aki Kamatipura című nem egészen eredeti tárcajával lett közismertté az irodalmárok előtt. A Kamatipura szerzőjéről a következőket írja a lekszikon temesvári szerkesztője:

Pogány László született 1901-ben. Első szindarabja, a Tükör című monodráma, tizennyolc éves korában került színre. Novelláinak jellegzetessége az

ekzotikumokban és fantasztikumokban gazdag mesészövegszerűség. Írásai németi és megjelenek. Idegen írókat, különösen németeket, fordít magyarra. A Temesvári Hírlap főszerkesztője.

A halhatatlanság nyolc szerény sora igazán nem sok egy olyan írónak, aki a Kamatipurát leírta. Más, többet nem demelt volna. Igazán nincsen aranyan a nyolc sor eredeti fordítási munkásságával, különösen ha figyelembe vesszük, hogy a lekszikon Szentkláray Jenő dr.-ról négy sorban a következőket mondja:

Született 1843-ban, nagyprépost. Történeti művei közül fontosabbak: Száz év Délmagyarország újabb történetéből, Magyarország története, meszvármegye története.

Nincs tovább. Az igaz, hogy Szentkláray írásai sem fantasztikusak, az ekzotikusak nem voltak, sőt eredeti fordításokat sem végzett, különösen nem tüntette fel eredetieknek a sors neve alatt. A Pogány László meg sorával szemben nem is kapott több, négy sornál. Ugy kell neki még láporában is. Miért nem szerzett jobbat összekötéseket? Akkor talán is kaphatott volna nyolc sort a lekszikonban. Így most a Tudományos Akadémia kénytelen megírni életrajzát volt tagjának és a legutóbbi évtized legnagyobb bánási történetének.

Arupit Ama

A nagy rejtély

mely Rasputin halálát övezte, megoldódott

Temesvár, november 2

Rasputin meggyilkolásának egész irodalma van. Ugyanúgy és könyvek tárgyalták éveken keresztül a titokzatos esetet. Tudvalek, hogy az összeesküvők 1916 decemberében Juszipov herceg pétérvipalotájába csalták Rasputint, amíg ürügye alatt, hogy ott egy vidám társaság fog összegyülni. Kíváncsiak voltak jövedelmén tett eleget Rasputin emés a meghívásnak és a késő esti órákban el is ment a herceg palotájába. A gyilkosok egyike, Puriskevics volt dumaképviselő, egyik Párisban megjelent könyvében részletesen leírja véres éjszakát. Rasputint — írja Puriskevics — portói borral és kaláccsal kínáltuk meg és úgy italába, mielőtt ételbe nagy adag ciánkálit kevertük. Rasputinnak nagyon ízlet a bor, több pohárral megivott a szörnyű méregtelt italból és a kalácsból is hatalmas darabokat fogyasztott el. Az összeesküvők rémületében azonban a ciánkálit a legcsekélyebb hatása sem volt a hatalmas oroszra, sőt ellenkezőleg, egy jobban kedvre hangolódott a bor hatás alatt. Miután a méreg egyáltalán nem tette meg a várt gyilkos szolgálatot, összeesküvők kétségbeesésükben felfertogtak és rövid uton végeztek az ártatlansággal.

Az a körülmény, hogy Rasputin szíve egyáltalán nem érezte meg a halálos méreg hatását, volt az oka annak a nagy csodálatnak, mellyel orosz nép halála után is övezte amugy is misztikus életű orosz szerzetest. A vegyészet azonban erről a rejtélyről is lerántotta a leplet. Sleevik professzor kísérletei folyamatosan portói borba és oroszosan elkészített mézes kalácsba ciánkálit kevert meggyőződött arról, hogy a borban a kalácsban levő gazdag cukortartalom teljesen ártalmatlanná tette a különben halálos hatású mérget. A Rasputin halálát megelőző rejtélyt tehát megoldotta a modern tudomány.

Prima kvárgli

teavaj és különféle sajtok kaphatók viszonteladók részére

Wátz Ágoston-nál

Temesvár-Gyárvaros, Andrassy ut 18.

Telefon 15-90

Faragó Konyhaedények Temesvári

Kizárólag elsőrangú külföldi áru.

Háztartási cikkek.

1630

Mindennemű vasáru.

Józsefváros, Str. I. C. Bratianu

(Uri-utca) 1/a.

Nagyban és kicsinyben

Temesvárnak másfél század előtt volt vízvezetéke

Mit mesélnek régi könyvek elfakult lapjai? — „Temesvár egy nevezetes és Ország szerte esméretes erőss Vár“

magyar lakosok vagy kipusztultak vagy elköltöztek

Temesvár, november 21.

Légrády István temesvári könyvkereskedésében sok értékes régi könyv között találtam egyet, melynek címe: „Egynehány Hazai Utazások.“ A könyv szerzője nem árulja el a nevét, egyszerűen egy némes magyar ifjunak nevezi magát. Az előszóban megemlíti, hogy nagy érzett az ország megismerésére és utazásait s mindazt, amit az utazások során látott, azért írja meg — ugymond — könyvében, hogy mások is megismerkedhessenek az országgal, olyanok, akiknek nem áll anyagi módjukban ilyen utazásokat tenni. Ha a háromszáz-hrminchárom oldalas vastag könyvet, amely „Nyomatott Bétsben MDCCXCVI“, lapozzuk, látjuk, hogy az a bizonyos erdélyi némes ifjú 1795-ben alapos utazást végzett és nemcsak szórakozott utja közben, hanem nyitva volt a fülé és a füle egyaránt. Amit látott és amit hallott, azt ügyesen és élvezetesen írta meg. Alább közlök néhány szemelvényt könyvéből. Olyan szemelvényeket, amelyek mutatják, hogy a Bánságban, Temesvárott és a szomszédos környéken száznegyven esztendő előtt ilyen állapotok voltak.

Temesvár egy nevezetes és Ország szerte esméretes erőss Vár. A Béga vize mellett fekszik, szépen s reguláson épült, utcái szélesek, gyenesek, kövezettek, a Házak nagyok. Egy szóval ez a legszebb város a tsak most szépülő Pest után.

A Kereskedés a fő Keresete mődja a Temesváriaknak. Két privilegált kereskedő Társaság is van, a mely nagy Kereskedést üz Magyar és Osztriai Littoraléba. Szerentsés fekvése vagyion pedig Temesvárnak a Kereskedésre nézve: ugyanis a Béga vize itten lesz teljesen hajózhatóvá, ez a víz, a mint tudva vagyion, más Vizekkel agyon érintkezésben egész Horvát Országig.

Temesvárnak két Külső Városai agynak, az egyik Fabrik-Hof-tattanak nevezetik, és eleitől fogva a Selyem Fabrikánsoktól és Meszerektől lakattatott, a másik a Jósef Hofstattja, mely tsak az újabb időkben épült. Közel a Városhoz egy Kamarai Major vagyion.

A Városban egy nagy Fegyver Ház, 30.000 Emberre való Kaszárnyák s Kazamatták vagyion. Azonban a Városnak egy nagy újánossága vagyion, ugyanis jó vízolgásban szükölködik és iható vívét tsak egy a Külső Városban lévő Kutból veszi, melyből egy nézést érdemlő Hidraulica machina által a víz a Városba vitetik föld alatt lévő tsökben.

Bánátusnak az a rész nevezetik, mely Erdéllyel határozandván a Marostól, a Tiszától, a Dunától béserítettik. Az egész Bánátusban a Marha tartás nagy divatban vagyion. A Föld mivélésben tett szorgalmatosság pedig a Mezei Lakosokat munkájukban bőven megjutalmaztatja.

A Bánátus Lakosai Szerviai Rátzok, Bolgárok, Románok és ide-

gen Németek. Az Orzágnak ez a Részé volt legtovább a Török Birtoka alatt. Annak vissza vételekor a Magyar Lakosok vagy kipusztultak, vagy elköltöztek volt és tsak idővel telepedtek le ide ismét mások, de ezek meg nem népesíthették ismét a Tartományt.

A Németek új Colonisták, kik VI. Károly Tsászár és Király idejétől fogva hozattak ezen Földre. Német Orzágnak sok részeiről, főképpen Franconiából jöttek. A Frantzia Lakosok Eredet szerint Lotharingiából valók. Frantzia nyelvet beszélnek. Azonban ezeket külsőben a Magyar Paraszttól meg nem különböztethetnéd. A nevezett Német és Frantzia Colonisták a Bánátusba jövetkor mind Kamara Földre telepítették. Most azonban

mivel elszaporodtak, sok privátus Birtokosoknak földjeikre is oszlatnak széjjel. Ezeknek Acarialis Költségeken Házak építették. Ezek a belső Háztelekkel nékiek tulajdonoikká tétettek. Továbbá Marhák és mindenek, melyek az ő segedelmekre lehettek, nékik beszeresztettek.

Ilyen állapotok voltak száznegyven esztendő előtt a Bánságban. Mindenesetre érdekes, hogy Temesvárnak már akkor is volt vízvezetéke. Valószínűleg a negyvenéves időkben pusztulhatott el ez a régi vízvezeték, amelynek később még a nyomait sem lelték. Vajjon ki volt ennek a régi elpusztult vízvezetéknek a megépítő Vidrighin Sztánja?

k. e.

Valami történik a függöny mögött

Temesvár, nov. 21.

Meg kell állni. Fel kell figyelni. Valami történik, valami ujnak a kontúrjai bontakoznak ki a diplomácia szinterén és amit még a horizont eltakar, az a jövőendő Európa új konstellációját, új átalakulását rejti el. Mi történik nyole éve? Semmi! Tárgyalás, védelmi álláspontra helyezkedések, a békeszerződések kritizálása és ez a meggyötört, agyonkínzott Európa sir és jajgat és kér és könyörög és szenved.

De mégis mintha valami derengene a horizonton. És mi laikusok ezt a derengést két kézzel, örömteli repeső szívvel hozannázzuk, mert mindent, de mindent ettől a hajnalhasadástól, a jobb belátásra való téréstől várunk és szegény ábrándozó polgárai, sokféle és különböző nyelvek és érzésük ennek a kerek világrésznek leborulunk és fellelegzünk...

Azt hittük, hogy ott dereng a horizonton véres háborúk, gyászos bukások, keserves csalódások, kegyetlen valóraébredések után az új, szent emberi közeledés hajnala és azt hittük és úgy hittük, hogy a gyász sötét szomorúságát felváltja a megértés és az egymáshoz való közeledés, az emberi közösség és az emberi kollektivitás hatalmas rajongása. És tényleg valami dereng a távoli horizonton. És ha megnézzük ezt a derengést, akkor szomorú szívvel gondoljunk az ábrándozókra, az álmodozókra, a naivakra, akik még hisznek és mert hisznek, remélnék egy új Európában és két kézzel szórják gondolatkincesiket az emberek elé és azt kiáltják világgá: Paneurópa. És álmodoznak és rajonganak és indokolnak. És mégis mást mutat az új horizont derengése. Egészen mást. És a mikor kongresszusoznak és vitáznak: itt a válasz. Diktaturák tombolnak Európában és a vért, amit a szorony

nem ontott a dusterdő földre és az emberi lelket, amit nem gyeheházt meg a fegyver golyója és az életet, amit ezer kritikus pillanatban a végzet mentett meg az elmulástól, a drága és újat teremtő béke napjaiban a polgári forradalmak és munkásdiktatúrák dörmögő fegyvere veszi el.

Igy dereng a horizont. Gazdasági bajban és jajban fetreng Európa és akkor a hatalomért viaskodók és a hatalomra törtető „idealisták“ raja fosztja meg az embereket legszentebb joguktól: az élettől. És amikor úgy hisszük, hogy dereng a horizont, akkor nem a gazdasági krízis megoldása és a lét könnyűvé tétele szerepel postulatunként, hanem az, hogy kinek a kezében szorong a toll, amely a rendelkezést kiadja és új halált küld. Ez ma Európa háborúutáni arcúata. És a hogy nem hiszek a rajongó Coudenhove grófban, úgy nem hiszek a mindmennyi konferenciák békés szellemében és nem hiszek azok őszinteségében mindaddig, amíg csak a diplomaták fognak egymással kezét és diplomaták írják alá a biztonsági okmányokat és nem az ember áll az emberrel szemközt.

A spanyol diktátor kereskedelmi szerződés képében kezét fog Franciaországgal, mert így kívánja a marokói érdek és a távoli Jugoszlávia úgy látja, hogy baráti szövetekezést kell kötnie Németországgal, mert a balkáni helyzetben még szüksége lehet a Rathenau által megalapozott és pompás aranyárkára. És így tovább... Szavak és szavak... Béke... Igen... És Mexikóban, Spanyolországban, Olaszországban, Oroszországban, Ukrajnában a szép béke napjaiban folyik a szép, piros embervér.

Béke van...

Grósz Dezső.

HOTEL PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, Rákóczy-ut 43

Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett szállodája

Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon
Elsőrendű étterem! Mérsékelt árak!

Ismeretes rég,

hogy karkötőórák javítását legmegbízhatóbban végzi

Gács Ferenc órák

Timișoara, Erzsébetváros, Király-u. 26.

Sok pénzt takarít meg, ha szükségletét

Klein Dávid

áruházában szerzi be

Timișoara, Józsefváros, Bonnáz-utca 14

Eladás nagyban

Mélyen leszállított árak

TELEFON 12-92

Eladás kicsinyben

Dus raktár a legjobb belföldi és külföldi férfi- és nőiszövetekben, selymek, bársony, flanel, grenadin, opál, vászon, zephírek és klottokban, összes szabókellékek, vatta és vattelin, paplanok, divántakarók, butorszövetek, szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalkészletek. Kész öltönyök, félikabátok, nadrágok, bolti és munkásköpenyek, lábszárvédők, vállkendők, keztük, harisnyák, sportsapkák, bokavédők, bőrkamáslik, trikóing és nadrág, nőiingek, combinék, férfilingek, gallér, nyakkendők.

Legújabb pulóverek, kötött mellények, kabátok és szvetterek, sálak, sapkák, stb. stb.

A lugosi kereskedők is ellene vannak a lugosi kereskedelmi kamara felállításának

Lugos, november 21.

Ismertettük a kormánynak azt a rendeletét, hogy Lugos székhellyel új kereskedelmi és iparkamarát kell létesíteni. Tudósítónk felkereste Grünbaum Soma bankigazgató, a lugosi Kereskedők Egyesületének elnökét, hogy információt kérjen tőle ebben az ügyben. Grünbaum igazgató az alábbi választ adta:

— Annak idején, amikor a lugosi kereskedelmi és iparkamara felállítását a kormány elrendelte, még megvolt a régi egész és osztatlan Krassó-Szörény megye. Most azonban már arról van szó csupán, hogy ennek az új kamarának a hatásköre a kicsiny Szörény megyére terjedjen ki. Így a kamara teljesen életképtelen lesz. A lugosi kereskedők és iparosok mozgalmat indítottak, hogy továbbra is a temesvári kamarához tartozhassanak. Amennyiben azonban a kormány ragaszkodik az új kamarához, úgy kérni fogjuk, hogy az Krassó- és Szörény megyékre terjedjen ki. De ha ez sem sikerül és az új kamarát mégis meg kell csinálnunk, akkor januárban meg tartjuk a választást. Ismétlem, a jelenlegi körülmények között ránk nézve az volna a legjobb, ha továbbra is a temesvári kamarában maradnánk.

A favoritok győzelme

várható a mai futballmeccseken

Temesvár, november 21.

Két elsőosztályú bajnoki mérkőzés kerül ma eldöntésre a vasárnapi sportprogram keretében. A Banatul-pályán találkoznak a Kinizsi—Rapid. A mérkőzés kétségtelen favoritja a Kinizsi, amely dacára az utóbbi hetekben tapasztalt visszafejlődésének, mégis elegendő taktikai erővel rendelkezik, hogy a nem megvetendő Rapidtól a két pontot elhódítsa. A Pátia-pályán kerül eldöntésre a Polytechnika—Zs. S. E. mérkőzés. A Zs. S. E. az utóbbi hetekben nagy fejlődést mutatott, ezzel szemben a Polytechnika a megszokott környezetben biztosan győz.

A második osztályban a Kisoda—Fortuna mérk. össze erejüket bajnoki mérkőzés keretében. A Kadima-pályán a Kadima vendégül látja a szépen fejlődő resicai U. D. R.-t. A Kadima egy gólarányú győzelmét várjuk, bár helytelennek tartjuk, hogy a Kadima egy házi multság után köt le ilyen fontos barátságos mérkőzéseket. A TMTE-pályán a pályatulajdonos TMTE látja vendégül barátságos mérkőzés keretében a TAC-ot és ez a mérkőzés mintegy előcsatározás a jövő heti bajnoki mérkőzésre.

Rabindranath Tagore Bukarestben. Bukarestből táviratozzák: Rabindranath Tagore, a híres hindu költő Bukarestbe érkezett. A külügyminisztérium és szépművészeti minisztérium képviselői fogadták az állomáson, ahol Zamfirescu miniszteri igazgató üdvözölte. Tagore vasárnap délelőtt előadást tart a bukaresti Nemzeti Színházban.

Reichard Gyula
műbutor-kárpitos
Timisoara III. Rezső-utca 13
Telefon 22-13
Speziális modern bőrbutorok a legfinomabb kivitelben. 518

Gyermekmenhelyt bombázó hadihajó

A kétszáz gyermek csodálatos módon sértetlen maradt

Páris, november 20.

Leirhatatlan pánikot keltett egy csendes fekvésű gyermekgondozó lakói között az a véletlen baleset, amely igen könnyen a legborzalmasabb következményekkel járhatott volna. A francia Földközi-tengeri flotta gyakorlatokat tartott a nyílt tengeren, amikor a Marseille nevű páncélos cirkáló lövedékei célt tévesztettek. Az éles lövedékek közül három lövedék

véletlenségből beletalált a közeli Giens nevű félszigeten levő gyermekmenhely épületébe. A kies helyen fekvő épületben kétszáz gyermek lakott a gondozó személyzettel együtt. A lövedékek közül az egyik szétszakította a menhely házának tetőzetét, a másik pedig keresztülzakított két emeletet és a pincében robbant fel. Az épület mindenfelé borzalmasan megrongálódott, de csodálatosképpen emberéletben nem történt kár.

Négyésfél hónapig gyalogolt amig Udineből eljutott Temesvárra

Temesvár, november 21.

A sziguranca őrszobájában egy lerongyolódott, lezüllött fiatalember ül. Azt mondják róla, hogy Olaszországból jött ide és az utat gyalog tette meg. Beszédbe elegyedem vele.

— Miért van itt? — kérdelem.

— Határátlépésért. De csak úgy mondom el a történetemet, ha beleteszi a lapba, hogy segítsenek rajtam, mert nagyon levagyok rongyolódva.

Megigérem, mire elkezdi mesélni:

— Markovics Jenőnek hívnak. Huszonnégy éves zsidó fiu vagyok, Szabadkáról. 1925-ben a Kludszky cirkuszhoz szegődtem mészárosnak. Azóta bejártam a fél világot és most itt vagyok éhesen, rongyosan, kimerülten. Temesvárig gyalog jöttem Udineből. A cirkuszszal bejártam Romániát, Csehszlovákiát, Ausztriát, Olaszországot. Udineben beteg lettem, bevitték a kórházba és a cirkusz elment. Borzasztó volt ezután, már nem tudtam a cirkuszt utólrni és a kórházi kosztot nem bírja egy idevaló ember!

— Miért? Mit adtak enni?

— Makaroni, makaroni és makaroni. Minden nap és tetszik tudni,

ezt mi nem bírjuk ki. Rozmaringot tesznek közéje, azzal izesítik. Még gondolni sem tudok rá, mert rossz szul leszek.

— Hova akar jutni? — kérdezem.

— Haza Szabadkára a szüleimhez. Ők nekem mindenem.

Juniushan indult el Udineből. Négyésfél hónapig vándorolt, amig Temesvárra érkezett. Elmondja, hogy sehol sem fogták el, mert ügyesen csinálta. — Most már öszsze vagyok törve — folytatja — és nem birom tovább. Kimerültem. Megkérdeztem, hogy hol a rendőrség. Jelentkeztem, bevitték egy cellába, de az csak úgy nyüzsgött a férgektől. Egész éjszaka álltam.

Sokat mesélt még a cirkuszéletéről, vándorlásáról, az olaszokról, Mussoliniról. Kijelentette, hogy még mesélne, de így letörve, kiéhezve nincs hangulatban. Elbucszunk. Megkért, telefonáljak a zsidó hitközséghez, hogy segítsen rajta, adjon neki ruhát, amibe legalább az utcára mehet. És enni kér, de nem makaronit, hanem kenyeret, mert nagyon éhes . . .

Korene.

A város nem ad szubvenciót a román társulatok sem kapnak

Temesvár, november 21.

Beszámolt a Déli Hírlap a Magyar Párt temesvári tagozatának mozgalmaról, melyet a színház megmentése érdekében indított. A színpártoló bizottság, amelynek megalakításáról szintén irtunk, most tartotta meg első ülését. Megválasztották elnöknek János Dezsőt, ügyvezető alelnöknek és előadónak Osztie Andort, titkárnak Légrády Istvánt, pénztárosnak és gazdasági előadónak Katzky Antalt, ellenőröknek pedig Várnay Elemér drt és Németh Kálmánt. Azután megalakították a színpártoló bizottság következő szakosztályait: a művészeti és műsorellenőző bizottság tagjai: Kabos Ármín, Ozorai Lajos dr., Várnay Elemér dr., Németh Kálmán és Légrády István, A gazdasági osztály tagjai: Katzky Antal, Kovács Béla dr., Szappanos Gyula és Tóth Sándor. A színpártoló bizottság tagjai elmentek a színházhoz, ahol teljes társulati gyűlést

hívtak össze. János Dezső közölte a színház tagjaival a színpártoló bizott-

ság megalakítását és kérte őket, hogy fontos kulturális munkájukat folytassák. A színtársulat nevében Franyó Zoltán mondott köszönetet a magyarság színházmentő mozgalmaért.

Tegnap délután a színpártoló bizottság János Dezső vezetésével felkereste Dobosan János dr. főpolgármestert, akinek memorandumot adott át. A memorandumban a magyarság utal arra a nehéz helyzetre, amelybe a magyar színház annak révén jutott, hogy hónapok óta nyolc estére és pedig rendszerint szombaton és vasárnap, kénytelen román társulatoknak átengedni és erre való tekintettel a város támogatását kérte a magyar színtársulat részére. A memorandumot János Dezső pápai kmarás adta át a főpolgármesternek. Dobosan János dr. főpolgármester a legnagyobb jóindulatról biztosította a magyarságot és sajnálattal jelentette ki, hogy

szubvenciót nem adhat,

mert erre anyagi fedezete nincsen. Különben is szubvenciót a román társulatok sem kapnak. Azonban igyekezni

Hideg-, melegviz minden szobában. Utcai szobák ára központi fűtéssel együtt 50.000—70.000 korona.

WESTEND-szálloda

BUDAPEST IV., Berli-ni-tér 3.

PONGRÁCZ SÁNDOR, igazgató-tulajdonos.

fog a magyar színtársulat létét megkönnyíteni, mert teljesen méltánytalan azt a jóakaratot és igyekezetet, amelyet a színház tanusít.

A főpolgármester azután tanácskozott a jelenlévőkkel, hogy miként lehetne a magyar színház válságos helyzetén segíteni. Az ügyhöz Várnay Elemér dr., Légrády István, Kabos Ármín, Ozorai Lajos dr., továbbá a jelenvolt Gradinariu Emil tiltanácsnok és Disela Pál pénzügyi tanácsnok is hozzászóltak. A magyarság vezetői rámutattak arra, hogy Franyó igazgató nagy költségre rendezte a város tulajdonát képező díszleteket, mire nem volt költés. Kérik, hogy ezt a költséget támogatás helyett a város térítse meg neki. A főpolgármester megígérte, hogy ezt a kérdést pártolólág tárgyalja az állandó választmány elé.

Interju a gyilkossal

aki szívenszurta nagynénjét

Temesvár, november 21.

Ott álltam Giurgiu Julianna huszonhét éves öbébai leány előtt, aki úgy érezte, hogy neki a kórházba kell szaladni a késért, amely életét képes oltani és a pillanat örülete diktálta a marokrafogót és a pillanat feketeségében dörmarkolatig a kést ötvenhét éves nagynénjébe. Primitív lélek ez a Giurgiu Julianna. Kis batyuját két térdére fekteti, fénytelen szemével üresen tekint a mellette álló fogházörre. Neki mindegy. Na tud, nem érez mást, mint hogy ez bestiális pillanat áldozata és ez bezárják. Évekre. A többi, a körülmények, az okok, az már nem az ő gondja, egyszerű lelke nem tud ezeket érezni és jó, hogy nem érte mert ez borzasztó lenne. Egyet tud rab. Mert ölt. És hiába kérdezek csak vállvonogatás a válasz. Azt a két fénytelen szemével szomoruan tekint fel rám. Néha megrádul a szája, de mégsem szól ez Giurgiu Julianna. Egyszerre félrefordult. Ugy látom a kendő csücskét csavarja ujjára. Az ujj szemhez ér, a kendő találkozik szem szögletével és az aláfolyó könny lassan belelopódzik a kendő sarkába.

Ez volt az interjum Giurgiu Juliannával, aki három nappal ezelő szívenszurta Giurgiu Katarina nevű ötvenhét éves nagynénjét.

Constantinescu Sándor temetése

Constantinescu Sándor, volt liberális miniszter temetése tegnap délután ment végbe. A végtisztesség a központi részvét inpozáns megnyilatkozás volt. A temetésen megjelentek kormány tagjai, továbbá Christe Miron patriárka, Balan metropolita valamint a liberális párt központi vidéki szervezetei nagy számban. Ravatal fölött Christe patriárka, Balan metropolita, Petrovici miniszter, Bratianu Jonel volt miniszter elnök, Lepadatu, Nitescu és még többen mondtak búcsuzató Constantinescu Sándor ravatalár: Ferdinánd király is küldött köszönetet ezzel a felirással: „Az ő Constantinescujának hálás megemlékezéssel a király”. A temetésen az udvart Hiotu udvari miniszter képviselte.

Ne pazarolja hiába a pénzét silány utánzatokra . . . vásároljon csak valódi

grammofont

Katzky-nál

Timisoara, Mercy-utca 10.

Grammofonlemez nagy választékban 70 lejtől feljebb. 1597

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piața Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonaink:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Előzetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okmány-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Andre dr.

A parlament szünete. Bukarestből táviratozzák: A szenátus és a kamara tagjai Constantinescu Sándor elnököt a székelyi ügyekről való tekintettel nem tartották jelennek.

Elutazott a temesvári olasz konzul. Megirtuk, hogy Codeca Giulio olasz temesvári olasz konzult magával a feleségével együtt Galacba helyezték, ahol a feleségétől négy esztendőn keresztül elválasztották. Tegnap este érkezett el Bukarestbe, ahol előbb az olasz konzulnál intézte a különböző hivatalos ügyeit, onnan pedig új állomásra, Galacra megy. Barátai a temesvári olasz kolónia tagjai melegen búcsúztatták.

A csernovici érettségi botrány perirésze tárgyalja. Bukarestből táviratozzák: A legfelső semmitörvényszék elítélte a csernovici érettségi botrány perében beadott elfogultsági kifogást és a kérelemnek helyt is adott. A folytatódó tárgyalásán a román törvényszékre bízták.

Tűzvész egy erdélyi községben. Kolozsvárról táviratozzák: Kolozspata községben tegnap éjszaka tűz ütött ki. A tűzoltók csak az éjszaka második felében sikerült megfékezniük. A kár meghaladja az egymillió leit.

A gyilkos fiu apja bánatában meghalt. Pancsováról jelentik: Nagy István cipész felakasztotta magát és meghalt. Az öngyilkos apja volt a Debeljácson elkötött kettős rablógyilkosság tettesek, Nagy Jánosnak, aki kegyetlenül megölte Klein Mátyás nyomozót és Becsei Katalin asszonyt, Klein Mátyásné pedig az asszonyt megsebesítette. Az apát a bíróság ekelekedete mélyen lesújtotta és többször hangoztatta, hogy a gyilkosság miatt megöli magát.

Agyonlőtték a háromszoros gyilkos. Nagyszalontáról táviratozzák: Nagyszalontáról táviratozzák: A háromszoros gyilkosság tettese, Barna János, aki nyomtalanul eltűnt. Tegnap hírt terjedt el, hogy a gyilkos Magyarországra menekült, de a határőrség elrettentte. A hírt nem erősítették meg a határőrségben levő szegedi határőrségben sem tett beismerő vallomást.

Felrobbant tengeri gőzös. New Yorkból jelentik: Baltimore közelében a "Merrill" nevű petroliumot szállító gőzös a nyílt tengeren felrobbant. Leszállt közül husz súlyos égési sebesült, akiket sikerült mozdítónakokon megmenteni, huszonötöt elveztek.

A furiák üldözik Lederernét. Busztól jelentik: A kivégzett Ledererné felesége férje kivégzése óta buskomor, napokig szótlánul üldözi maga elé, állandóan rémképeket lát, amelyek elől menekülve fel és futkos cellájában. Azt mondja, hogy állandóan magán érzi kivégzett férjének szemrehányó tekintetét és az üldözését.

ANGOL—FRANCIA—OLASZ KONFERENCIA. Londonból táviratozzák: A Petit Journal értesülése szerint Chamberlain külügyminiszter napok óta bizalmas tárgyalásokat folytat Briand és Mussolini olasz miniszterelnökkel, akiket megnyert egy Genfben megtartandó közös konferencián való részvételre.

Kétezer elintézetlen állampolgársági ügy. A temesvári ítélőtábla előtt még mindig folynak azok a felebbezési tárgyalások, amelyek állampolgársági ügyekre vonatkoznak. Hetente négyszer tart a vegyesbizottság ülést és még körülbelül kétezer vitás, vagy elkövetett állampolgársági ügy vár érdemleges elintézetést. A kormány tervbe vette az állampolgársági törvény módosítását és akkor bizonyára rendezést nyernek a függőben levő esetek is.

A Grand Hotel kávéházban estként művész-kvartett. Szombat és vasárnap délután zene. Telefon 5-82.

Öngyilkos gazda. Feller Mihály hetvennyolc éves sándorházi parasztagazda felakasztotta magát. Tettenének oka ismeretlen.

Két országban kétszer nősült. Pancsováról jelentik: Jerina Jován, aki Pancsován román nyelvű hetilapot szerkeszt, évek előtt feleségül vette Kisenevben Kacsin Georgiát. A házasság 1922-ben Temesvárra költöztek, de Jerina hamarosan otthagya feleségét és Jugoszláviába szökött, ahol újra megnősült. Felesége erről tudomást szerzett és bigámia miatt feljelentette férjét. Jerinát a jugoszláv hatóság letartóztatta.

Szenzáció a Józsefvárosban. Férfiszővetek 175 lei, nőiszővetek 65 lei, ruhabársonyok 99 lei, barcchettek 28 lei, siffónok, zefírek 36 lei, férfi- és nőikabátzövetek 230 lei, kabátplüszök (bibrettek) 725 lei, tenniszflanellek 37 lei. Hermann Singer, Scudier-tér 3.

Százhusz év óta nem volt ilyen őszi meleg. Budapestről jelentik: Amióta Magyarországon meteorológiai megfigyelések folynak, mintegy százhusz év óta, ilyen meleget nem észleltek, mint most. Az enyhe időjárás kedvező volt az őszi mezeti munkára. Az őszi vetés gyönyörűen fejlődik és a börtérmet is megjavult.

A Lloyd Tavernában minden este világvárosi műsor, francia konyha, jazzband, parkettánc.

Kineskereső népvándorlás. Fokvárosból táviratozzák: Megmozdultak ismét a kineskeresők, akik ezrével tödulnak Transvaalba és Liechtenburgba mostanában. Hirtelen úgy tűnik, hogy ezen a vidéken állítólag gyémántmezőket fedeztek fel. Az első napon már tizenkétezer ember gyűlt össze ásókkal, kapákkal, csákányokkal és idegesen kezdték a kincseket kutatni.

Éghy Ghyssa táneművész nő egyetlen estélye december 6-án a tisztikaszínházban.

Fegyverrel védik földjüket. Nagybécskeréről jelentik: A németcsernei telepések között az a hír terjedt el, hogy az agrárreform után nekik jutottak földek a kormány elveszi és visszaadja Csekonics Endre grófnak, akinek birtokából ezeket kisajátították. Bratics Dusan dr. igyekezett a lázongó dobrovoljácokat lecsendesíteni, azonban csak átmenetileg, mert ezek kimondották, hogy parcelláikat még életük árán is megvédelmezik. A telepések éjjeli őrszolgálatot szerveztek és ezek az őrségek vasvillával és lapáttal járják a földeket.

Béruitók precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca, Telefon 14-93, 23-24. Autók eladása és vétele.

Nem tudott elutazni, mert ellopták a pénzt. Surdován Traila gávosdai lakos a józsefvárosi állomáson jegyet akart váltani, de mikor a jegyért fizetni akart, rémülten vette észre, hogy pénztárcáját, melyben négyezerkétszáz lei volt, ellopták. Az ismeretlen zsebtolvaj ellen megtervezték a feljelentést.

Az év végéig hosszabbították meg a házihelyigények bejelentési határidejét. A Kispolgári Szövetség mozgalmanak hatása alatt a telekihelyigényre való jogosultság bejelentését egy ízben már meghosszabbították. Ujabbán ezt a terminust Agraru járásbíró január elsejéig hosszabbította meg, amikor is az illetékes bizottság a beérkezett kérvényeket tárgyalás alá veszi.

Valódi skót pulowerek és kötött kabátok érkeztek. Papp Gábor, Timisoara Cetate, Str. Merczy 6.

A csecsemő gyanus halála. Poliacsek Julianna tizenhét esztendő leány, aki a Csillag-utca 26. szám alatt lakik, a múlt héten fiugyermeget szült. Az anyát és gyermekét a mentők beszállították a Fehér Kereszt-kórházba. Tegnap reggel a csecsemőt, amely eddig teljesen egészséges volt, holtan találták, Gábor Liviusz dr. igazgató főorvos a csecsemő halálát gyanusnak találta és az ügyészségtől a hulla felboncolását kérte.

Meghosszabbították a nyulvadászatot. A földművelésügyi minisztérium értesítette a hatóságokat, hogy a nyulvadászatot jövő évi január hó 15-ig meghosszabbította, míg a foglyivadászatot november hó elsejével becsúszította.

A Lloyd Tavernában a bécsi operaelőadás után is még látható a Caligaris. Vasárnap teadélutáni műsoron a két Caligaris is fel lép.

Vöröskereszt Egyesület temesvári fiókja nevében dr. Marta Sándorné elnöknő, ezton is leghálásabb köszönetét nyilváníti Imbroane Ávrámné, a temesvári Mária királyné háztartási iskola elnöknőjének, Murgoi-Jonescu igazgatónőnek, Mihailescu Irén tanítónőnek, az egész tanári karnak, valamint a növendékeknek, akik az iskola által rendezett kiállítás jövedelméből 5089 leit juttattak a temesvári Vöröskereszt fióknak.

Mikulás estély. A Temesvár-Erzsébetvárosi Társaskör december hó 4-én az Erzsébet-vendéglő (volt Novotny) összes helyiségeiben műsorral egybekötött zártkörű Mikulás-estélyt rendez.

Orvosi hír. Dr. Sugár Mihály belgyógyász-röntgenológus rendelőintézetét áthelyezte a Lloyd-palotába a második emeletre. Pácienseknek díjtalan lifthasználat áll rendelkezésre. Rendel délelőtt féltizenegytől tizenkettőig és délután háromtól-négyig. Telefon: 1800.

Csak az

AUTOMATA

zenesalonban hallhatja ön, amit szíve és füle kíván. Dus választék különböző felvételekben. Klasszikus zene, zenekari felvételek, modern slágerek. Lemez-eladás.

Utazó zsebtolvaj. Gebei Julianna ismert zsebtolvajnő október elején a temesvári rendőrség elfogta. Az ügyészség eljárást indított ellene de közben Gebei Julianna megszökött. Körözölevelet adtak ki ellene, amelyre az aradi rendőrség most küldött értesítést a temesvári rendőrprefektúrának. Eszerint Gebei Juliannát az aradi piacon zsebtolvajlásnál tetten érték és jelenleg az ottani ügyészségi fogházban őrzik.

Kellemes órákat szerez magának, aki felkeresi Máthé Antalnak iparosok székházában (Belváros, Jenő herceg-utca 20. szám alatt) levő vendéglőjét, ahol a legizletesebb ételek és italok kaphatók.

Végzetes híd. A faraoi esendőrőrs parancsnokát tegnap, amikor a minkovi vasuti hidon át akart haladni, ismeretlen tettesek agyonlőtték. Az eset titokzatosságát növeli az körülmény, hogy az elmult héten ugyanezen a hidon egy másik őrt szintén agyonlőtték.

Demokrat. A Demokrat című hetilap, melyet Roósz Péter érdekesen és az aktuális kérdések iránti érzéssel szerkeszt, legújabb száma most jelent meg. Egyes szám ára tizenöt lei.

RADZIWIŁL HERCEG LESZ LENGYEL KIRÁLY. Rómából jelentik: A Secolo tudni véli, hogy Lengyelország a legközelebbi időkben visszatér a monarchikus államformához. Eredetileg Sixtus páрмаi hercegnek, Zita ekszkirályné fivérének ajánlották fel a lengyel trónt, aki azonban nem fogadta el. Jelenleg a legkomolyabb jelöltként a tizenöt éves Dominicus Radziwill herceget emlegetik, akinek nagykorúságáig Pilsudszky marsall lenne Lengyelország nádora.

Nagylelkű adomány a mentőknek. A Temesvári Leszámitolóbank tizezer leit adományozott a temesvári mentőtársulatnak abból az alkalomból, hogy a köz szolgálatában önzetlenül működő társulat ma ünnepli fennállásának negyvenedik évfordulóját.

Házasság. Schwan Anna és Aks Mátyás, Temesvár (Szőlők) e hó 21-én, délután 3 órakor a gyárvárosi Mileniumi-templomban házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

A Pátia-barban vasárnap délután 5 órakor teadélután lesz a fényes esti műsorral.

Az „En, Te, Ő” legújabb száma úgy tartalmával, mint kiállításával, a külföldi előkelő lapok méltó versenytársa. Az „En, Te, Ő” csak felnőttek számára, zárt példányokban kerül terjesztésre és minden utcai árusnál kapható.

Kedélyes est. A Temesvári Evangelikus Nőegylet december hó hetedikén a gyárvárosi Vigadóban jótékony célú kedélyes estét rendez, amelyen vendégeket is szívesen látnak.

Cigányasszonyok trükkje. Joannovici temesvári detektiv elfogta Bocz Julianna és Bocz Katica mihalai cigányasszonyokat, akik házról-házra járva üvegáruk eladásával foglalkoztak. A két cigányasszony ezzel az ürüggyel tért be Gärtner Jenőné Erzsébetváros, Révay-utca 6. szám alatti lakására, ahol Julianna ájulást szinlelt, a házbellek segítségért siettek, addig Katica a lakásba tévedt, ahol hatszáz leit lopott el. A két cigányasszonyt átkísérték az ügyészségre.

Kályhák, tartósan égő kályhák, takaréktűzhelyek, konyhaberendezések kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Belváros, Str. Eminescu 6.

Színház

Nagy matiné a színházban. A temesvári színházban ma, vasárnap délelőtt nagyszabású fehér matiné lesz, amelynek műsora sok érdekeset ígér. Iritzné-Krausz Hilda és Ott Stéfi, továbbá Mya Bébi, a hét éves esodagyermekek, a kis balerina fellépte után Tauber Ida, a nagyszerű hangú zsargonénekesnő, továbbá a híres Jenke's kvartett, Brodsky, a pompás barhumorista, Müller József és a színművészek közül Szepesy Edit, Gergely Lajos, Szücs Laci, Inke, Derecskei és Csutina szerepelnek. Külön szenzációja lesz Puskás Béla, a Palace-kávéház híres cigányprimásának és zenekarának művészi játéka. Színré kerül még a Rózsika című dráma és a Mübetyár című táncosoperett. A matiné pontosan 11 órakor kezdődik és mérsékelt helyáru lesz.

Három előadás teszi élénknek a színház mai, vasárnapi műsorát. Délután három órakor Sybill operett van műsoron, hat órakor a Csituly szívmű nagyszerű francia vigjáték fog telt házat vonzani, este kilenc órakor pedig a Vig özvegy operett reprize idézi fel a legszebb Lehar-operett dalait. Pintér Böske játsza a cimszerepet. Az operettet hétfő este megismétlik.

Heti műsor:

Vasárnap d. e. 11: Fehér matiné.
« d. u. 3: Szibill.
« d. u. 6: Csituly szívmű.
« este: Vig özvegy.
Hétfő este 9: Vig özvegy.

A milói Vénusz

csunya és kövér volna a mai modern szépségek mellett

Csikágó, november hó.

Szép Heléna, Kleopatra, Isoldé, Brunnhilda és Julia nevei ősidők óta szerelmet, románcot, bájt, szépséget és emberi tökélyt jelentettek. A civilizált világ nem tudja őket elfelejteni. A szépség ma nem kivétel többé. A jelenkor nőiről nem irnak legendákat és olyan dalokat, amelyeket generációk fognak átvenni. Van nekünk száz és ezer Kleopatránk, Helénánk, Du Barrynk, Aphroditénk és... de minek több nevet felsorolni?

Egy angol orvos a múlt héten e kérdéssel foglalkozva, — gyárakat látogatott meg, amelyekben nők dolgoztak. Vizsgálódásainak csodálatos eredménye az volt, hogy a nők 70%-a szépnek, de legalább is „jóképiűnek” mondható. Elment olyan helyekre is, ahol szépségek gyülekeznek és tartózkodnak. Meglátogatott előkelő táncklubokat, exkluzív éttermeket étkezési idő alatt, a korszokát és megnézte a nőket.

— Tucatjával találhatunk szépségeket, — írja — hibanélküli formákat, alakokat, klasszikus vonásokat. Ha Kleopatra, vagy a milói Vénusz ma élne, öltöztess fel a mai nő ruháiba. Huzzál lábaira selyemharisnyát és sétáltasd végig egy forgalmas Boulevardon. Ugyan melyik férfi nézne utána, vagy ha utána is nézne (mert melyik férfi nem néz egy szép nő után), kibén keltene különös emóciót vagy feltűnést. Senkiben! A híres szépségek elvesznének a tömegben. Vénusz esetén, vaskos és tulkövér volna és egyáltalában nem találkozna a mai kor tetszésével.

Az ugyan tény, hogy a nők csak a legutóbbi években kezdenek törődni szépségükkel, illetve annak ápolásával. Millió lány oly gondallal ápolja és kritizálja önmagát, mint a műkertész kényes virágjait az üvegházban. A szépség legnagyobb titka ma már nyílt titok minden nő előtt. És ez: tanulmányozzuk és ápoljuk magunkat és a testünket. Csak korlátolt nők nem törődnek a szépség tudományos ápolásával és kultiválásával. Minden nőnek megvan a naturális bázisa ahoz, hogy szép legyen, de kellő ápolás nélkül nem hat. A rejtett szépségeket alá kell huzni, ki kell domborítani. Olyan ruhákat kell hordani, amelyek a típusnak és egyéniségnek megfelelnek, ápolni és idomítani kell a haját, a lépést, a mozgást, a testhajlást és a fejet. Tanulmányozni kell saját magunkat napokon és órákon keresztül a tükör előtt. És megpróbálni, mi illik a legjobban, mi van harmóniában velünk. A szépség nem a nyaknál kezdődik, hanem a lábujjhegynél! Ha a nő kicsiszolja szépségét, úgy olyan lesz, mint egy lemez, melyen a felvétel az előhívó által láthatóvá válik.

Berndorfi
evőeszközök
alpakkaezüst
disztárgyak

nagy
választékban
kaphatók

DRACHSLER VILMOS

ékszerész, Temesvár, I., Hunyadi-u. 3.

Humoros utilevelek

Monte Carlói levél

Írta: Jean d'or

Kedves Szerkesztő ur!

Előirat: Ha a nap örömei és fáradságai által teljesen kimerülve, nem nyomott volna el azonnal az álom, úgy bizonyára egy álmatlan éjszakám lett volna, mert mult levelemben elfeledtem megírni, hogy Ön nizzai tartózkodásomhoz eddig csak kíváncsiságot előlegezt, de pénzt még nem folyósított. Kérem tehát most már a pénzt — persze kiadósabban — tengeresíteni.

Amint előre bekonferáltam, visszatértem a Cote d'Azur nevesebb állomásaira. Villafranchet és Beaulieu már végignéztam és ezek hasonlíthatatlanul szín pompás virágköntöseikben már gyönyörködtek szemünket, de itt a szép és nagystylü szállodák mind árvák, zárva és lakatlanok, úgy, hogy itt még nem is igen láttam lakot d'azurt. Csak amióta megközeleztünk Monacot, de főleg Monte Carlot, élénkült meg a kép, amelynek az azurkék ég és az ugyanolyan tenger adta meg igazi jellegét. Így aztán nem esca, hogy az egész uton kéketnénnünk támadt meg is fürdeni a kék tenger habjaiban.

„Amíg utaztam, soh'sem haboztam...” és így Monte Carlóba érkezve első lépésem a levetkezés volt, amely első ízben a tengeri nymphák kedvéért történt, akik ezért habesókjaikkal meg is jutalmaztak. E műveletet elvégezve egészen szemmé váltam, de ez a cyclopszem sem birta a látottakat mind kellően magába vetíteni.

Igaz, hogy még nem vagyok a legöregebb ember, de én sem emlékezem, hogy Konstantinápoly óta, összes sorsjegyeimmel együtt valaha még egy ilyen — nevetni fog — benyomást nyertem volna. Egy mesésen szép kacskaringós ut vezet fel a casinóba olyan dús és változatos délszaki növények között, hogy pl. egy teljes félórát vett igénybe, amíg a szikla tövétől félig elhelyezett százféle kaktusz töviről hegyére megszemlélhettem. És az a rengeteg behizelgő muskátli? Bátran mondhatom, hogy még egy erdőben sem találhat ennyit.

Ezek után liften a casino terraszára hajtottam és ott kiliftelve magam, olyan elragadó látvány terült el szemem előtt, hogy majdnem én is — hanyatra estem. Hiszen tudnia kell, — hát azért írom — hogy Monte Carlo egész toute l'Europának a legagréábilisabb helye. De miután hölgyem akit ide kísértésbe hoztam, azt mondta, hogy az embernek sok minden tetszhetik, de egy intelligens embernek semmin sem szabad csodálkoznia, hát belémfojtott csodálatomat csak egy idelehel ááá! szócskával jelzem. Hogy pedig el ne ragadtassam magamat, arra Ó meg pláne vigyázzon és így erről sem lehet szó. De különben is, ha szóhoz jutottam volna, akkor is hiába fáradtam volna a super-

lativumok keresésében, azok nem feleltek volna meg eléggé és direkt Olaszországba kellett volna visszamennem a csak ott létező legfelsőbb fokokért, hogy az onnan hozott „issimo“-kal magasztalhasam e helyet.

A casinónak arkitektonikusan is szép épülete a legszebb helyen van felépítve és a képzelhető legnagyobb komforttal van berendezve. Az előcsarnok, a játéktér, de főleg a hangverseny- és színházterem, művészi kivitelűek és telve vannak műkincsekkel. A színházterem sajnos már roskadozik — a sok diszítéstől.

Közvetlen a casinó külső frontja előtt egy széles terrasz van, amelyről virágos utakon az alsó, de még mindig magasan fekvő hosszú és széles sétányteraszra jutunk, amely a tengerpart felett vezet el. A beépített tengerpart nagy félkörre egyrészt, másrészt pedig Condamine, a sziklamagaslaton épült kies fekvésű Monaco, kastélyával és erődítésével a várhegyen, valamint a nyitott négyszögű kikötő, oly festői körképet képeznek, amely mögött Feszty is elbujhatna.

A casinónak hátéle előtt gyönyörű kertje van, amelynek látogatásánál azonban elővigyázatot ajánlok, mert az ápolt és pálmákkal eltakart kert, kedves tropikus növényzetével, vizililiumos medencével és szökőkutával, az embert direkt mekka pja.

Ha a kertnek pálmásarkán befordulunk, a szépművészeti Beaux-Arts épületéhez jutunk, ahonnan az ut felfelé visz egész a Crédit Lyonnaise monumentális diszpalotáig, amely azonban olyan nagy, hogy a kis hercegségen belül nem jutott helye és így már a határon túl épült fel.

Akár csak a fősaionban, olyan örvendő látogatottságot lehet itt most is látni. A casinó, a szállodák, vendéglők, üzletek, a nagy szállodák kivételével mind nyitva. Így aztán — ebédlő idő lévén — a 600 bezárt szobás Metropol-szálloda helyett, meg kellett elégednem a félannyi szobás Páris szálloda szép kilátásos terraszával. Pazar elegancia és előkelőség a terítés, tálalás és kiszolgálás körül úgy, hogy szép kilátásunk volt arra is, hogy az árak is elsőrangúak lesznek.

Nem csalatkoztunk, de legalább leültünk a pénzünket, mert három fekete mellett (kettő esésébe volt!) még egy egész órát diskurálva maradtam.

Délutáni sürgönytudósításom: Kirándulás Condaminebe, utána estig nagy boumli (olv. lógás), végül „grande toilette” és „petit menu”.

Diner után egy nagy klasszikus hangversenyt halgattunk meg a casinó terraszán, amelyen már jó pár száz pár ült, különös passzióként lélegzetet elfojtva és hallgatva. Az én ítéletemet olesón elárulom. Sok ilyenü hangegyveleget hallottam, de bátran kijelenthetem, hogy olyan temperamentumosan mint ennek a

gyenge karnak a mestere, még nem láttam dirigenst táncolni. De zért gyönyörű szép volt — a publikum.

Hangverseny után utlevélünk alapján megváltottuk zöld igolványunkat „Pour touriste” — mi is betódultunk a „faitevotrejeu-be”. Én mint karakter, hozzá nyitni is félttem a bank pénzéhez, de társnóm úgy vélte, hogy mitán ehhez a pénzhez biztosan nem tapad verejték, hát megpróbáltam a dézsmálni annál is inkább, mert a casinó előtt egy mesés Cadillac autót látott eladásra kinállni. Hát mit mondjak? Még egy gumitém nyert.

Egy fehér „carte blanche”-t álltva most már bementünk tanuló reservaterembe, „Salon résé” — ahol a rutinizott játékosok játszanak, akiknek kezébe még az aranyozott jetonok is igazi aranyválnak, amikor is igen hízog jelző hangon csengenek. C'ele jet-ton qui fait la musique!

Legtöbbnyire pazar nők soiretoilettekben a tableaux káhol főleg a rouge és a noir voralkodó szín és csak kevés rutini-eket láttunk közöttük. A fiaak mögött aztán fermészemekint nők álltak jet-tonokkal. Hogy ez a nő arra számít, hogy hátha a nyerőnek arra settenedve, hogy őt, ha csak egy pontt a haszonélvezetbe bevegye, azed mimondanon sem kell. (Mit áll mennyire belejöttem már a francnyelvbbe, bizony néha keresett agyar szavakat kell használnom, amint látja, a francia szavakkal dig már csak úgy játszom!)

Szép volt nézni, de látni, hogy mindannyi játékos mien meg, — meg be-vetéssel kezel meg számlálatlan pénzt, mint ki nem k a p á l ó z d i k érte.

Itt aztán már rájöttem a d igazi nyitjára, amely — neva fog — egy aranyköpésben fejegő ki: Aki mint vett, úgy arat. Jó helyre veti a pénzt, úgy egyre nyer, ha rosszra, úgy mind veszít! A következtetésem pedig hogy ennyi pazarló egyhelyen a Derbynél sem versenyezik.

Hadjuk a hallottakat és nézz most már kint körül. A casinó etí téren hemzseg, a szemben nagyszabású Caffé de Paris et pedig tizes sorokban ül a jószak publikum. Itt van aztán az emaga és hogy lüktet! Engeme egy párszor oldalba lüktetett, a a nagy tolongásban végre fagyalt mellett helyet foglaltam. De körülettem a pezsgó él én sem nézhettem sokáig tétl és én is az étellel pezsegtem, csak azért is, hogy utilevelem legyen nagyon száraz.

Miután a szolidáság így ugyis „perdu” volt, hát a táncok közé perdültünk mink is, ahol Charlostont jókedvűen és szabyszerűen elintéztük egymásradi egy ropogós rezgőcsárdással.

Három órákor reggel, korán mint a legutolsóak hagytuk a kedves mulatságot, még otthon kellemes benyomásokat élvezve. Levélzárta előtt kérném k hogy ne ijedjen meg alólsirt új ventől, de ezidőszert nélkülöz a „d'or”-t, a csupasz Jean ne pedig nem akartam szolgália használni és így amíg a pénz megérkezik, idegesen időszzerűbb kellett választanom.

Sans d'or

Mikulás-vásár!

Divatos kiegészítők, manikűrök, utikészletek és a legújabb mintájú „TRIUMPH”-cipők! Feltűnő olcsó árak! Dus választék!

A. Garai

cipő- és bőrdíszműüzlet. Józsefváros, Bul. Carol 15 (Hunyadi-ut) Szécsi Tapetaházzal szemben. 1359

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés

TIMISOARA
186 Str. General Foch (Fröbl) No.

Nagy Mikulás és karácsonyi vásár
bezárólag december 24-ig

GUNTERS DORF JÁNOS női- és férfidivat áruháza a KÉK CSILLAGHOZ, Temesvár-Józsefváros, Skudier-tér 5. sz.

Legjobb külföldi kelmék **30-40 százalék kal olcsóbban**. Szövetek minden mérségben. Vászna, sifonok, flanellek, paplanok, gyapjutakarók, ottomán terítők, függönybársonyok, selymek minden színben. Ginskey-féle szőnyegek minden minőségben.

Nagy tétel női divatcikk méterenkint 100 lei.

Férfiszövet **175**, divatos grenadin és batizt báli ruhára is **40** leiert, női ruhaszövet nagy választékban **65** leitől méterenkint. — Körülbelül ezer drb. maradék beszerzési áron a

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Harmadik fejezet,

Morgó Mackó megveretésével kezdődik, Morgó uram életírásával folytatódik, végül pedig ismét Muncurkó elpáholásával végződik

Morgó Mackó nemzeti uram akarta rakni Muncurkót, ezért a bort kiitta és helyébe ténnyöntött, azonban sehohol sem találta.

— Se baj, — gondolta magában, — a szépség majd hazaveri.

Behívta a szakácsnét, Hümmöge Zsuzsannát és kiadta a parancsot, hogy estére csináljon pörkölt diót két mézben vaosorára.

— Hümm-Hümm, — hümmögött Zsuzsanna néni.

Néhány perc múlva pörkölt dió főtt mézben, a szék illata csiklandós volt.

Morgó Mackó nemzeti uram kiitta az illat azonban a kéményen keresztül elhatolt az egész erdőre. Akkor kiderült, hogy a nemzeti uram jól számított, mert a finom szag hozta Muncurkót is.

Nem mert bemenni, hanem előbb az ablakon keresztül kémlelt be.

— Gyere be, mordizomadt, — kiáltott ki Morgó ur.

— Nem merek, — szepegett Muncurkó.

— Gyere, no, — biztatta az apja, — nem töröm össze egyetlen csontodat sem.

Nemsokára bent volt Muncurkó a szobában. Alázatosan odament Morgó urhoz, hogy kezét, azaz mancsot csókoljon neki.

Abban a szempillantásban Morgó Mackó ur azonban elkapta Muncurkó fülét, jól meghuzta és aztán mindjárt működésbe hozta a pipaszárát.

— Azt ígérted, hogy nem töröm össze egyetlen csontomat se, — nyögött keservesen Muncurkó.

— Nem is, — felelte a nemzeti ur, — mert csak oda verek, ahol husos vagy.

A verést csak akkor hagyta abba, mikor a pipaszár eltörött. Aztán még külön adott két pofont a Muncurkónak, amiért miatta elpusztult a pipaszár. Ráadásul így szólt:

— Mordizomadt, most már remélem, nem lesz kedved egyhamar megtérfeálni az apádat!

Másnap aztán hozatott egy újabb üveg ténnyöntést és megkezdte életének történetét leírni.

Morgó Mackó ur élete.

Irtam én saját mancsulag.

Születtem a Retyezát-hegységben. Apám nemes és nemzeti Morgó Macomér volt. Anyámat Talpasi Zsófkának hívták. Engem nagyon előkelően neveltek. Kiskoromban sohasem térdepeltettek kucoricaára, hanem csak mindig pörkölt kávéra. És ha apám megvert, sohasem használta erre a pipaszárát, hanem előszedte azt a kis ezüsfogantyus pálcát, amelyet külön célra csináltatott.

Mikor aztán otthon elvégeztem a medveelemet, az apám kézen fogott és elvitt a fogarasi hegyek közé. Ott az apám beiratott a medvegimnáziumba. A tanár urak olyan nagyon szerettek, hogy minden osztályban két évig is ott tartottak, hogy a többi bocsok példát vegyenek rólam. Valahogyan mégis csak

átvergődtem a gimnáziumon. Apám azután felküldött az egyetemre a fővárosba. Egy csomó pénzt is adott velem, an elvet azonban pár nap alatt elköltöttem. Nem busultam ezen, mert hamarosan szert tettem másik pénzre. Ugyanis eladtam a könyveimet és a ruháim egy részét. Mulasaimról tudomást szereztek az egyetemen is. A filozófia tanára ezen nagyon megbotráncozott. Azt mondta, hogy ennek teljes elzüllés szokott a vége lenni. Intett, hogy hallgassak rá, mert ő ismeri a világot, mivel sokat forgott abban.

— Az ám, azt a szép ékszert az orrába is a világban szerezte a tanár ur, — jegyezte meg az egyik kollegám.

— Bizony, fiam, — mondta a tanár, — ez nem jut mindenkinek! És büszkén mutatott az orrában levő vaskarikára.

A kollegám azonban megsugta nekem, ne higgyem, hogy az ilyen karika megtiszteltetést jelent. A tanár ur ugyanis táncoló medve volt, akit egy medvetáncoltató elfogott, az orrába vasgyűrűt húzott és a karikába láncot kapcsolt.

A tanár ur egyszer aztán a láncot eltépte és megszökött. De az orrába fűzött karikától nem tudott megszabadulni. S mivel ez a dolog kellemetlen volt neki, hát legalább hasznat akart belőle huzni. És ezért szelvényben-hosszában hirdette, hogy az orrában levő karika annak a jele, hogy ő kiváló tudós.

Voltak, akik a tanár urnak ezt a mesét elhitték, sokan azonban a markukba nevettek.

Mikor Morgó Mackó nemzeti uram életrajzának írásában idáig jutott, munkájában erős koppanás zavarta meg. Ugyanakkor az asztalon álló boros üveg darabokra tört és a bor szétfolyt az abroszon.

Hát persze, hogy megint a Muncurkó csinálta ezt a komisszást. Egy követ vágott hozzá a boros üveghez.

Morgó uram nem volt rest, hanem megragadta a közelében álló

Muncurkót és alaposan elnadrágolta. Muncurkó bömbölve mentegőzött:

— Papa, kérlek, én nem tehetek róla. Én csak jót akartam. Az üveg szélén légy ült és el akartam pusztítani onnan a bestiát. A zsebemből kihuztam a követ, amely még a tegnapi játékból maradt benne, amikor az iskolából jövet egymást dobáltuk. A követ rádobtam a légyre. Nem gondoltam, hogy ez az üveget eltöri.

— Mordizomadt, — szölt Morgó nemzeti ur, — ha így áll a dolog, akkor tényleg jót akartál és ezért a további verést elengedem.

Muncurkó erre örömeiben nekiestett az asztalnak és felhörpintette a szétfolyt bort. Be is rugott tőle, mint egy malac. Annyira részeg volt, hogy még saját nevét is elfeledte. Egy medveszomszéd jött hozzájuk, adott Muncurkónak öt lelt medveucorra és megkérdezte:

— Hogy hívnak, öcsös?

— Curmunkó, nem, Kuncurkó, így se, hanem Rumcurkó.

Ezt is dadogva mondta. A szomszédal együtt nagyot nevetett Morgó ur és beszólította Hümmöge Zsuzsannát, akivel egy üveg bort hozatott és versenyt ivott a barátjával.

... Gyerekek, várjatok egy hétig és akkor majd megtudjátok, hogy mi történt tovább.

A táncszezon kezdetével minden családban nélkülözhetetlenné válik a 1596

grammofon

A világ legjobb grammofonja és grammofonlemezei

KATZKY-nál

Timișoara, Mercy-utca 10.

Díjlanon hallgatható a XX-ik század csodája és a világ összes művészei

KATZKY

grammofonzalonyában
Temesvár, Mercy-utca 10.
Grammofonlemezek nagy óráasztékában.

Szomjazók

Irtá: Illés Endre

Az ápolónő kiosztotta a lázmérőket. Tíz percig tartásák benn. Majd visszajövek.

— Megfordult a bement a rendelőbe. A kegyen ajtó nagyot csattant utána.

— Üvös, őszi délelőtt volt. A Pénztár palmas épülete körül türelmetlenül argalt a fázos szél. Zugott s erősöb. Megkapaszkodott a fák szakadéky, ritkás lombjában, azután süvöve végigrohant a járdákon. De már

— Óber volt. Nem tudta felszárítani a téjszakai eső nyomait. Nedves volt minden. A kövek sötétek a beléjük szivó víztől. A levelek tehetetlenül gödtek az utcai sárban. S a cipők nyokat cuppantak a gyalogjárón ret. kis tócsákban.

— A folyosón a nők becsuzzatták hónuk a lázmérőket. Összegubbaszkodtak emény, hosszú fapadokon. Szótlamultak el az első percek. A kékos, hideg kőcöckákat nézték.

— Égre, legszélről, egy magas, sovány, eteruhás asszony felsóhajtott.

— Istenem... De jó lenne bejutni az ülőbe!

— vágyas sóhaj itt is, ott is visszhanvert.

— Bizony, hat heti pihenés. legmozdultak.

— Az oldalam már majd kihalad!

— És a szédülés!

— Én csak attól félek, a szájamra ok bukni egyszer. Olyan gyenge nyok már.

A szavak lassan elhaltak.

A sok szem újra befelé fordult: látták a számlálatlan, összetorlodó, otthoni gondot s látták a kényelmes, átpihent, nyugodt hat hetet.

A hónap alatt göresősebben szorították meg a lázmérőt.

— Azt mondják, az Üdülő most teli!

— Akkor miért rendelték volna minket ide?

— Ó, azért lesz üres hely!

— Csak protekció kell itt is.

Hirtelen elhallgattak.

Gyanakodva, kutatva, ellenségesen néztek egymásra: nines-e közöttük is protekciós?

De oly fáradtak, kopottak, ütöttek, szegények voltak. Mind, mind. Csakhamar megnyugodtak. Igazán nines.

S tovább fűzték a szavakat:

— Csak ez a lázmérő mutatna most valamit!

— Nem bánám aztán!

— Hat hét alatt csak ki lehet heverni!

— Meg ha az ember már benn van, könnyen ott is tartják. Még egy hónapra.

Bejutni! bejutni!

Erre gondoltak valamennyien.

S felfohászokdottak.

Áhítatos esend támadt.

Az az asszony, aki legelőször szólalt meg, óvatosan kihuzta a lázmérőjét. Megnézte.

— Mennyi van? — hajoltak kíváncsiskodva előre a többiek.

A sovány, fekete asszony szótlánul mutatta meg.

— Ez sok! — mondta hátul valaki.

— Sok? — az asszony elsápadt.

A lázmérő kézről-kézre járt. Azután megint esend lett.

— Letelt már a tíz perc.

Valaki megnézte az órát.

— Még nem.

De azért mindegyikük kíváncsi lett: vajjon mennyi lehet az ő láza? Annyi, mint ez volt? Vagy, néhány tizeddel kevesebb? De lehet, hogy több is! Sorra mind kihuzogatták a lázmérőket. Az ablak felé fordultak.

S nézte a sok szem, nézte a sok ezüstös, egyre feljebb nyujtózkodó higanyoszlopot.

— Kevés...

— Az enyém is...

— Ha csak valamivel lenne több!

Visszaültek a helyükre, a fekete asszony felé fordultak. Már egy kis irigységgel a hangjukban:

— Magának jó, kedves!

— Maga biztosan bejut.

— De mi...

S elgondolkoztak.

— Talán meg kéne dörzsölni...

— Nem megy följebb!

— Vagy gyufát kellene gyújtani.

— Van gyufája?

— Még elreped az üveg.

Megijedtek.

— Igen... ha sütné a nap... könnyen felmenne...

De ősz volt. Szürke felhők. Vigasztalan október.

S nem volt más választás: vissza

kellett tenni a lázmérőket a megizzadt hónaljba.

— Magának jó... magának könnyű...

— ismételték újra néhányan.

S a fekete asszonyra néztek. A kezük elakadt a levegőben.

Az asszony boldogan mosolygott.

Valami átsuhant rajta. Nem volt már beteg s nem volt szegény. Egyszerre fontosnak érezte magát. Kivált a többi közül. Gazdagabb lett. Első.

S a gondolat láthatatlan összekötő szálaival: a többiek is annak érezték. Különbnek, gazdagabbnak, elsőnek. Szerencsésnek.

És a sok elakadt kéz, a sok lázmérővel a levegőben: lassan, könyörögve, alázatosan, egyre határozottabban kucsolódott feléje:

Segítség! Segítség!

— Édes...

— Legyen oly jó...

— Két gyerekem van...

Furcsa kórusbam egyszerűre.

— Tegye be a lázmérőmet a hónaljja alá!

Összetorlódtak.

— Csak egy percre!

S ő készségesen, gondolkodás nélkül, boldogan szorította testéhez a sok idegen lázmérőt: a jobb, a bal hónaljja alá. Mindenhova.

Meghajolva ült a kemény fapadon. A sok üvegtől mozdulni sem tudott. S csak ült, ült: mint a Jóság mosolygó szobra. Arcán glóriás volt a — láz pirja.

S mint szomjazók a kutra: úgy hajoltak föléje a többiek.

Uri szabóóság

Valódi angol szövetek raktára

Kirity József

Belváros, Szentgyörgy-tér 4, I. emelet.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lel. Vastag betűvel 5 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel. Aláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Levelezne későbbi tisztviselés ismeretség reményében fiatal urleány 25-30 év körüli uriemberrel. Levelet „Unalmas órák” jellegű a kiadóba kérek.

Házasság

Hölgyeim, jömegjelenésű 28 éves gazdálkodó vagyok, keresem független urhölgy ismeretséget házasság céljából. Leveleket „Karácsenyra eljegyzés” jellegűre a kiadóba kérek teljes címmel. (4029)

Budapesten fényes állással bíró fiatal arisztokrata házasság céljából megismerkedni óhajtana jobb hölgygel. Levelet kérek „B. L.” jellegűre a kiadóba. (1633)

Alkalmazás

Jól főző mindenek szakácsnő azonnali vagy december 1-i belépésre kerestetik. Cím a kiadóban. (4059)

Allást keres

Magyar, német nyelvet jól beszélő hivatalnoknő pénztárosnő, elárúsitónő vagy ehhez hasonló állást keres. Szíves megkereséseket „Szorgalmas munkaerő” jellegűre a kiadóba.

Árva fiú, aki négy középiskolát végzett, a román nyelvben teljesen perlekt, irodai alkalmazást keres. Fizetési igényei a legserényebbek. Ajánlatokat „Árva fiú” jellegűre a lap kiadóhivatalába kér. (1612)

Komolyabb megbízható nő állást keres, elárúsitónőnek is megy. Józsefváros, Eötvös-utca 23. (1627)

Gyermekszerető jobb leány azonnali belépésre állást keres. Szíves megkereséseket „Jó bánásmód” jellegűre a kiadóba. (4060)

Adás-vétel

Gyönyörű fekvésű köves mentén bekerített telek gyümölcsfákkal beültetve a Kardos-telep, a Piactérhez közel, családi okok miatt eladó. Cím a kiadóban. (3089)

Használt könyvszekrényt keresek megvételre. Ajánlatokat „Biblos” jellegűre a kiadóba kérek. (4050)

Komplett 12 személyes evőeszköz olcsón kapható. Fortuna, Gyárvaros, Fő-utca 56.

Eladó egy Singer balkaros gép cipőfelsőrész készítésre alkalmas. Józsefváros, Fröbl-utca 5. a 11. (1624)

Megvételre kerestetik egy hegedű

nagyon erős hanggal. Schimmer, III, Hattyu-u. 21. d. u. 12-2-ig. (1631)

Lakás

3 szobás lakás, modern minden kényelemmel, lelépés ellenében átadó. Címeket „150 ezer” jellegűre a kiadóba kérek. (4040)

Kis szobát konyhával keresek albérletbe. Ajánlatokat „3 személy” jellegűre a kiadóba.

Különféle

Elektromotorokat egyen- és forgóáramu generátorokat minden nagyságban gyártunk, javítunk és tekercselünk. Friedrich Testvérek, Telefon 9-50.

Nem fázik meg,

ha kötöttáru, u. m. szövetter, keztü, harisnya, továbbá béles- és barchentáru, paplan, szövöttáru szükségletét Löwenthal Rezső áruházában, Belváros, Hunyadi-utca 9. szerzi be, ahol minden cikk igen olcsón kapható. (1489)

Tamburlozást, műgéphimzést ruhákra, valamint diványpárnákra, táskákra, gobelinek arannyal való kitöltését a legjutányosabban készíti Lichtné, III. Teleky-u. 13. Jósika és Teleky-u. sarok. Munka leadható Kaufmann sí Comp. kézimunkaüzletben, Józsefváros, Kossuth Lajos-u. 12. (1070)

Kabát- és kalappörök

valamint különböző színű antilopok ruhádsznek nagy választékban. Grünwald, Spitzer és társa. (1483)

Zongorák és pianók nagy választékban. Zongorakülönlegességek az előkelő zenevilág részére. Megtekinthető Wonka zongorakészítőnél, Temesvár-Józsefváros, Török-utca 4. (1548)

Művészeti szabadiskola

nyílik meg Temesvárott Kóra Nándor és Varga Albert festőművészek vezetésével a gyárvarosi Andrassy-ut 4. szám alatti műtermekben. Nappali és esti tanfolyamok. Beiratkozás és érdeklődés egész napon át az iskola műtermében. (1613)

FARMODONT
FODOR

HELICON-nyomda, Timisoara

MOZI

Belvárosi mozi: hétfő, kedd (november 22-23)
Gyárvarosi mozi: szerda csütörtök, péntek, (november 24-25-26)
Mehalai mozi: szombat, vasárnap (november 27-28)

NITSCHHEVO

(Tengeraltjáró veszélyben) 8 felvonás.

Megható dráma a tengerészéletből. Egy tengerész kapitány és egy a leánykereskedők kezébe került leány viszontagságai. Tengeraltjárók és Hydroplánok harca! Bámulatos jelenetek felülmulhatatlan rendezéssel! Egy tenge altjáró csodálatos menekülése. Rendezte: Jaques de Baroncelli, a híres „Zlandi halász” c. film rendezője.

Főszerepekben:

CHARLES VANEL, LILIAN HALL DAVIS és SUZY VERNON.

Monopol: Filmcentrala, Timisoara

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

Jön!

DUNAKERINGŐ

Jön!

Főszerepekben: HARRY LIEDTKE, LYA MARA és BEREBS ERNŐ.

Helyszüke miatt

a raktáron levő háló-, ebédlő-, uriszobák, komplett és egyes darabok, továbbá íróasztalok egy részét

mélyen leszállított árban

bocsátom áruba. Egyetlen látogatás mindenkit meggyőzhet olcsó árainkról. Vételkényszer nincsen.

BLIDÁRIU butoráruház

1456

Józsefváros, Küttl-tér 3.

Utólérhetetlen

árban, minőségben és választékban!

Egy kísérlet s Ön állandó vevő a józsefvárosi Szőnyeg- és Linoleumáruházban.

Kobelt-ház Popper Gyula Kobelt-ház
Timisoara, Bulev. Berthelot No. 5.

Állandó nagy választék szőnyeg, linoleum, viaszkosvász, gumi- és játékaruk, hó- és sárcipők, betegápolási cikkekben.

Fregoli gumikabát Lei 1950.—

Szövetszerű gumikabát „ 900.—

Kardos-telepen

új kövesut mentén
120 □öles telek 24.000 leu,
építőanyagot szintén részletre kap.

Kedvező alkalom!

Akar pénzt megtakarítani? Akkor keresse fel

Schuster Ferenc butorgyáros

versenyen kívül álló raktárát. Butorok mélyen leszállított áron.

Temesvár-Erzsébetváros, Korona-utca 14. (A 3-as villamos végállomása.)

Vidékre díjtalan szállítás saját butorszállító kocsiban!

Forgalmas helyen

egy jömeneteli étteremhez 250 ezer leiel társat keresek. Ajánlatokat „Hosszabb szerződés” jellegűre a kiadóba.

Élő hal

tükör, ponty állandóan kapható, ugy-szintén friss dunai hal, ponty, harcsa, kecsge, tok, fogas és aranyhalak **Luttvák** halkereskedésben, Józsefváros, Fröbl-utca és Preyer-utca sarok. Gyárvaros és józsefvárosi piacon. 1565

Eladok házhelyeket

a legolcsóbban és legjutányosabban Gyárvaros, Távirida- és Damjanich-utca közvetlen szomszédságában **részlet fizetésre és kamatmentesen.**

Érdeklődéseket kérem Józsefváros, Horváth Boldizsár-utca 3. szám, a kapu alatt jobbra. 1636

Buick-Oilsmobil-Citroen

automobilok képviselte.

Alig használt, jó állapotban levő különböző márkájú autók eladása.

Veszek és cserélek jó állapotban levő használt autót.

„Lloyd” gépkereskedelmi vállalat és autógarage. IV., Str. Bratianu 6. Telefon 21-32. 1598

Beszálló vendéglő

a Fő-utvonalon más vállalkozás miatt sürgősen eladó. Közlelbit Gyárvaros, Buziási-ut 7.

Van szerencsém a nagyérdemi közönség szives tudomására hogy a józsefvárosi **Splendide Csóka-étterem** reggel 3 óráig van minden éjjel nyitva. Bableves, korhelyleves, friss sülték, erdei fatányéros stb. egész éjjel kapható. Minden pénteken este halászlés, turóscsusza, kitűnő borok és Dreher-Hagenmacher speciál sör. Széles árak, pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kérek

Csóka Béla

1539

vendéglős.

Olcsó eladás:

egy francia díofa-ebédlő gyökérbetéttel és egy füstölt tölgyfa ebédlő, cseresznye szíves topolygyökérbetéttel és masszív körasztal.

Siebold műbutorasztalok

Gyárvaros, Távirida-utca 19.

Telefon 699.

Torino

FIAT

automobilok és alkatrészek képviselte:

Tichy Testvérek autogarage

Cégtulajdonos: TICHY EDUARD

Timisoara I. Str. Eminescu 6

Telefonszámok:

Garage: 11-26 Lakás: 11-2

Műhelymegnyitás

Van szerencsém a t. c. közönséggel közölni, hogy Timisoara-Fabrica, Alsó árok-utca 1. sz. a. egy mechanika szakjavító-műhelyt megnyitottam. Szavatosság mellett átvesszek javításra varrógépeket, kerékpárokat, gramofonokat és himzőgépeket. Becses megrendeléseit kérve maradok

kiváló tisztelettel!

Baumhoff Péter

2521

szakmechanikus.

Tremi butorgyár

IV. kerület, Bonnáz-utca 18. szám

Állandó nagy raktár

Legjobban festheti és tisztíthatja ruháit, ha elviszi

Granatir Trajan

műfestő és tisztító műhelybe
Temesvár, III., Str. Memorandum (Király-utca) 101.

Rózsa és Schampion

burgonya

kapható házhoz szállítva Plohnál, Józsefváros, Hunyadi-ut 51. Telefon 15-78.

Saját gyártmányu

esernyők

legnagyobb választékban nők részére 275.— leitől felfelé férfiak részére 295.— leitől felfelé a legfinomabb minőségig

nagyban és kicsiben javítások, áthuzatokat és átalakításokat le pontosabban és legolcsóbban vállal

MAGAZIN VALENTIN

Timisoara, Józsefváros, Bul. Berthelot (Kossuth-u.), a r. kath. templommal szembe

Bel- és külföldi vasut menetjegyek, utlevél vizumok, kurirszolgálat garancia mellett

BIRDEV

utazási iroda

Telefon 5-93, 13-83

Felelős kiadó: VARNAY ELEMÉR dr.